

onlajn glasilo Centra za prava deteta

2015. GODINA

Centar za prava deteta

Prava deteta u Republici Srbiji u 2015. godini

➤ U 2015. godini stanje prava deteta nije se unapredilo u očekivanoj meri. Bilo je pomaka na planu ostvarivanja pojedinih prava, ali se sveukupna situacija ne može oceniti boljom. Tako, na primer, Nacionalni plan akcije za decu koji usmerava aktivnosti koje se tiču dece, ističe krajem 2015. godine, a Republika Srbije nije počela sa pripremom novog strateškog dokumenta. Bez definisanja ove politike napredak nije moguć te postoji bojazan da će se ionako nezadovoljavajući nivo aktivnosti dodatno smanjiti.

- Tokom 2015. godine Srbija se suočila sa izbegličkim i migrantskim talasom iz Sirije, Avganistana, Iraka, Pakistana i drugih zemalja porekla, koji se meri stotinama hiljada ljudi. Prema preliminarnim podacima svaki četvrti od njih je dete. Ovaj talas izbegličke krize karakteriše povećanje broja majki sa malom decom i prepoznavanje dece bez pratnje odraslih koja se kreću u organizovanim grupama. Deca bez pratnje nalaze se u posebnom riziku od zloupotreba, te zaštita njihovih prava, pored pružanja humanitarne pomoći, treba da bude jedan od prioriteta. Puna informisanost dece u pokretu o njihovim pravima i načinima ostvarivanja predstavlja preduslov za njihovu zaštitu od zloupotreba i eksploracije.
- Tokom prvog kvartala 2015. godine Odbor za prava deteta Narodne skupštine Republike Srbije oformio je sedam radnih grupa, od kojih u dve učestvuje predstavnik Centra za prava deteta: Radna grupa za kontrolu sprovođenja Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica u delu koji se odnosi na učešće maloletnih lica u sudskim postupcima, i Radna grupa za praćenje stanja i unapređenje položaja i prava dece čiji se život i rad odvija na ulici.
- U januaru je usvojen Zakon o izmenama i dopunama Porodičnog zakona, a za aspekt prava deteta bitne su izmene i dopune koje se tiču priznavanja očinstva.
- U februaru je delegacija Republike Srbije predstavila Komitetu za prisilne nestanke Inicijalni izveštaj Republike Srbije o primeni Međunarodne konvencije o zaštiti svih lica od prisilnih nestanaka, nakon čega je Komitet usvojio Zaključna zapažanja u vezi sa izveštajima i uputio ih Republici Srbiji.
- Tokom marta Republika Srbija je kompletirala Drugi i treći

periodični izveštaj o primeni Konvencije o pravima deteta u Republici Srbiji. Izveštaj je predstavljen Savetu za prava deteta Vlade Republike Srbije, a 7. maja ga je Vlada Republike Srbije i usvojila. Izveštaj je upućen Komitetu za prava deteta UN u skladu sa Smernicama specifičnim za Konvenciju. Ovaj izveštaj sadrži i glavne nalaze i preporuke iz Izveštaja o ostvarivanju prava deteta u Republici Srbiji iz ugla dece i mladih. Podsećanja radi, Izveštaj o ostvarivanju prava deteta u Republici Srbiji iz ugla dece i mladih, pod koordinacijom Centra za prava deteta pripremili su tri grupe

dece i mladih (Dečji informativno-kulturni servis DX, grupa dece i mladih pri Centru za prava deteta iz Beograda, mladi aktivisti programa Društva za razvoj dece i mladih - Otvorenog kluba iz Niša, mladi članovi i članice omladinskog kluba pri Užičkom centru za prava deteta iz Užica).

➤ Tokom drugog kvartala 2015. godine Kancelarija za ljudska i manjinska prava Vlade Republike Srbije konstituisala je Savet za praćenje primene preporuka mehanizama Ujedinjenih nacija za ljudska prava. Na konstitutivnoj sednici usvojen je i Poslovnik o radu Saveta, kojim su uređena

najvažnija pitanja za efikasan rad Saveta, sa ciljem da se saradnja sa svim relevantnim akterima - nezavisnim regulatornim telima, skupštinskim odborima, nevladinim sektorom i delegacijama koje predstavljaju izveštaje Republike Srbije relevantnim mehanizmima UN - podigne na najviši nivo. Sa ciljem dostupnosti rada Saveta i najširoj javnosti predviđeno je održavanje javnog slušanja jednom godišnje.

➤ U maju Republika Srbija je predala Evropskoj komisiji treći nacrt Akcionog plana za Poglavlja 23 i 24. U okviru Poglavlja 23 četrdeset pitanja

je posvećeno deci.

- Savet za prava deteta je 20. maja zvanično uputio Vladi Republike Srbije inicijativu za donošenje Zakona o zaštitniku prava deteta. Nacrt Zakona o zaštitniku prava deteta objavljen je na sajtu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, sa ciljem upoznavanja stručne javnosti i građana. Glavna zamerka na Nacrt zakona je što ne predviđa rad po pritužbama u okviru nadležnosti ove institucije.
- Koalicija za monitoring prava deteta u Republici Srbiji pripremila je Drugi i treći

periodični alternativni izveštaj o sprovođenju Konvencije o pravima deteta za period 2008-2014. godina. Šesnaest organizacija civilnog društva uključenih u rad Koalicije radilo je na pripremi izveštaja, a rad je koordinisao Centar za prava deteta. Izveštaj je deo procesa monitoringa ostvarivanja Konvencije o pravima deteta koji sprovodi Komitet za prava deteta, a čiji rezultat treba da budu preporuke Komiteta za unapređenje ostvarivanja Konvencije u Republici Srbiji. Izveštaj je dostavljen Komitetu za prava deteta i biće predstavljen tokom 2016. godine, a zaključna zapažanja i

preporuke Komiteta se očekuju tokom 2017. godine.

- Republika Srbija trenutno se nalazi na polovini drugog ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda. Prateći da li i na koji način se preporuke upućene Republici Srbiji sprovode, Centar za prava deteta pripremio je izveštaj o napretku ostvarivanja preporuka koja se odnose na decu.
- Javna rasprava povodom Nacrta zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i zaštiti maloletnih lica u krivičnom postupku otvorena je 10. decembra. Javna rasprava okončava se 31.

decembra 2015. godine nakon čega se očekuje da Ministarstvo pravde konačnu verziju Nacrtu dostavi Влади Republike Srbije na usvajanje. Predstavnica Centra učestvovala je kao članica Radne grupe Ministarstva pravde u izradi radne verzije pomenutog Nacrtu.

- Dana 14. decembra otvorena su prva pregovaračka poglavlja (32 i 35) u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji, čime je započet proces usklađivanja sa standardima i normama evropske zajednice. Akcioni planovi za poglavlje 23 i 24 su takođe potvrđeni od strane Evropske komisije, a otvaranja Poglavlja 23 i 24

očekuje se u prvoj polovini 2016. godine.

- Savet za prava deteta Grada Beograda, na svojoj trećoj sednici održanoj 20. novembra 2015. godine, definisao je politiku u oblasti prava deteta za Grad Beograd u 2016. godini i doneo odluku o formiranju posebnih radnih grupa, kada je dat i okvirni predlog naziva i sadržaja njihovog rada. Predstavnica Centra za prava deteta je i članica Saveta za prava deteta Grada Beograda.

Aktivnosti Centra za prava deteta u 2015. godini

- U februaru 2015. godine Upravni odbor Centra za prava

deteta je u skladu sa članovima 13. i 14. Statuta Centra za prava deteta imenovao Milenu Golić Ružić za direktorku Centra za prava deteta.

- Centar za prava deteta je u aprilu 2015. godine dobio sertifikat za sistem

menadžmenta kvalitetom prema standardu SRPS ISO 9001:2008 za obim sertifikacije Promocija, unapređenje i zaštita prava deteta.

U prvom kvartalu 2015. godine uveden je sistem upravljanja kvalitetom, zaposleni Centra su završili obuku, izvršena je

verifikacija interne kontrole uspostavljenog sistema, kao i prvi deo eksterne provere tela za sertifikaciju i nadzor sistema kvaliteta (JUQS – Društvo za sertifikaciju i nadzor sistema kvaliteta).

Tokom procesa uvođenja Sistema menadžmenta kvalitetom ISO 9001:2008 Centar za prava deteta je kroz unapređenje svih procesa u organizaciji uredio organizaciju da funkcioniše u skladu sa ovim standardom. Na ovaj način Centar je dodatno osigurao svoju partnersku ulogu u saradnji sa različitim

donatorima/partnerima. Kontinuirano unapređenje Sistema menadžmenta kvalitetom je naše opredeljenje i obavezuje nas na neprekidno preispitivanje sopstvenog rada i stalno unapređenje realizacije naših aktivnosti i poboljšanje naših rezultata, jer je kvalitet naš cilj.

- U periodu 22 – 24. april 2015. u Briselu predstavnici Centra

učestvovali su na Generalnoj skupštini i Forumu kreiranja

politika mreže Eurochild.

- Tokom posete Briselu organizovan je sastanak sa Margaret Tuit, koordinatorkom za prava deteta pri Evropskoj komisiji. Tema razgovora bio je nacrt Akcionog plana za poglavlje 23 u postupku pridruživanja Republike Srbije Evropskoj uniji, kao i druge aktuelnosti u oblasti prava deteta.
- Za vreme posete Briselu organizovan je i sastanak sa predstavnicom organizacije LUMOS u Briselu i razgovarano je o deci sa smetnjama u razvoju i aktuelnostima na ovom planu, kako u aktivnostima Centra za

- prava deteta tako i o budućim zajedničkim aktivnostima zastupanja u Briselu, a u pogledu unapređenja zaštite dece sa smetnjama u razvoju od zlostavljanja i zanemarivanja.
- Tokom 2015. godine predstavnici Centra su učestvovali na:
- sednicama Saveta za prava deteta grada Beograda,
 - sednicama Saveta za prava deteta Vlade Republike Srbije,
 - sednicama Odbora za prava deteta Narodne skupštine Republike Srbije,
 - sednicama Odbora za rad,
- Na 55. redovnom godišnjem savetovanju Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu održanom od 17. do 19. septembra 2015. godine na Zlatiboru, predsednica Centra za prava deteta dr Ivana Stevanović održala je izlaganje sa temom „Krivičnopravni instrumenti adekvatnosti državne reakcije na maloletnički kriminalitet“.
- Predstavnica Centra je na naučnom skupu sa međunarodnim učešćem „Maloletnici kao učinioци socijalna pitanja, društvenu uključenost i smanjenje siromaštva Narodne skupštine Republike Srbije.
- Krivičnih dela i prekršaja“ predstavila publikaciju "KAKO DO PRAVOSUĐA PO MERI DETETA - Zaštita dece žrtava u krivičnim postupcima i stanje u praksi u Republici Srbiji". Naučni skup održan je 10. i 11. juna 2015. godine na Paliću, u organizaciji Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja.
- U Novom Sadu je 22. septembra 2015. godine, u organizaciji Ženske parlamentarne mreže Skupštine AP održana konferencija pod nazivom „Zaštita dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja“. Predstavnica Centra za prava deteta je, zajedno sa predstvincima UNICEF-a i Ministarstva unutrašnjih poslova, vodila panel sa temom „Zaštita dece od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja – izazovi i prepreke u sprovođenju prevencije i zaštite u Republici Srbiji“.
- Predstavnice Centra za prava deteta su u periodu od 22. do 24. septembra u Briselu učestvovale na regionalnom partnerskom sastanku Save the Children International.
- Dana 23. septembra 2015. godine u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susedske odnose i pregovore o proširenju (DG

NEAR - Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations), predstavnice Centra upoznale su Rukovodioca odeljenja za Srbiju gospođu Ketrin Vent (Catherine Wendt) i Konstantinosa Niafasa - Oficira za politike evropskih integracija sa stanjem prava deteta u Republici Srbiji i prioritetima u primeni normativnih rešenja značajnih za ostvarivanje prava deteta. Tom prilikom predstavnice Centra ukazale su i na značaj definisanja neophodnih aktivnosti vezanih za primenu prava deteta u Poglavlju 23 u procesu pridruživanja Srbije Evropskoj uniji, odnosno

važnosti usvajanja Akcionog plana od strane Evropske komisije, kojim se ova pitanja neposredno definišu.

- U martu 2015. godine, u okviru projekta „**Porodica za svako dete**“, Centar za prava

deteta je organizovao dva treninga za profesionalce i hranitelje u cilju predstavljanja programa rada i praćenja dece sa problemima u ponašanju na hraniteljskom smeštaju, kako bi se osnažile kompetencije profesionalaca i samih hranitelja i vremenom

obezbedile potrebne hraniteljske porodice spremne za smeštaj dece sa problemima u ponašanju, a posebno omogućila češća primena vaspitne mere pojačanog nadzora u drugoj porodici.

U okviru ovog projekta, 30. aprila 2015. godine Centar za prava deteta organizovao je promociju publikacije "VASPITNA MERA POJAČAN NADZOR U DRUGOJ PORODICI: model primene u hraniteljskim porodicama - Priručnik za stručne radnike i

hranitelje/ druge porodice u kojima se primenjuje vaspitna mera pojačanog nadzora u drugoj porodici". Promocija je organizovana u saradnji sa Institutom za kriminološka i sociološka istraživanja, a u okviru

projekta "Porodica za svako dete" koji je finansijski podržala Ambasada Kraljevine Norveške. U cilju što potpunijeg poštovanja i ostvarivanja prava maloletnika koji se nađu u sistemu krivičnopravne zaštite Centar za prava deteta je inicirao i dao doprinos daljem

razvoju hraniteljstva kao specifične usluge sistema socijalne zaštite, a s aspekta mogućnosti primene jedne posebne krivične sankcije - vaspitne mere pojačan nadzor u drugoj porodici. U tu svrhu izrađen je pomenuti priručnik.

http://cpd.org.rs/Data/Images/vaspitna_mera_pojacan_nadzor_u_drugoj_porodici.pdf

- U okviru projekta **„Osnaživanje dece i mladih sa smetnjama u razvoju da reaguju na zlostavljanje i zanemarivanje“**, održano je 10 treninga pod nazivom „Zaštita dece i
- Klub za zdrave promene, grupa dece sa smetnjama u razvoju

mladih sa smetnjama u razvoju od zlostavljanja i zanemarivanja“, namenjena multidisclipinarnim timovima profesionalaca s ciljem unapređenja njihove prakse. Na ovim treninzima, u ulozi ko-trenera nalaze se i predstavnici samozastupnika okupljenih oko grupe dece i mladih sa smetnjama u razvoju „Klub za zdrave promene“.

aktivna u okviru ovog projekta, tokom njegove realizacije realizovali 18 javnih akcija na

kojima su na različite načine predstavili zašto je važno da mlađi sa smetnjama u razvoju govore u svoje ime i o temama kao što su zaštita od zlostavljanja i zanemarivanja.

Tako su:

- tokom juna 2015. godine zajedno sa članovima Dečjeg informativno-kulturnog servisa DX učestvovali u akciji „Šta je deci i mladima Beograda potrebno“, sa vršnjacima iz Dečjeg informativno kulturnog servisa DX obeležili 19. novembar, Svetski dan borbe protiv zlostavljanja dece,
- bili učesnici događaja koji je organizovao Savez slepih Srbije povodom obeležavanja 15. oktobra, Svetskog dana slepih. Tada su predstavili svoju knjigu *Niko ne sme da*

- te povredi i podelili prisutnima njen prevod na Brajivo pismo,*
- bili učesnici Dečje nedelje koja se održava svakog oktobra tako što su imali svoj štand na kome su predstavili svoje materijale i razgovarali sa svim zainteresovanim o aktivnostima grupe,
 - zajedno sa vršnjacima iz grupe DX bili domaćini grupi

"Respect our Rights" koja okuplja decu i mlade iz

Prištine i Peći.

- U utorak 23. juna 2015. godine, u Dečjem kulturnom centru Beograda, Centar za prava deteta je organizovao promociju lako čitljive publikacije namenjene deci i mladima "NIKO NE SME DA TE POVREDI – Knjiga za decu i mlade da im pomogne da razumeju šta su zlostavljanje i zanemarivanje".

Ova publikacija je prvenstveno namenjena deci i mladima sa smetnjama u razvoju, ali i deci iz opšte populacije.

Publikaciju su pripremili deca i mladi – članovi Kluba za zdrave promene uz podršku Centra za prava deteta, međunarodne dobrovorne organizacije Lumos i Centra za socijalno preventivne aktivnosti GRiG i uz finansijsku podršku Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji.

Publikaciju su predstavili članovi Kluba za zdrave promene uz podršku voditelja ove grupe. U okviru promocije

realizovan je i interaktivan rad sa decom i mladima kroz njihovo učešće u kreiranju poruka za državu, odrasle i vršnjake kako bi se unapredila zaštita dece i mlađih od zlostavljanja i zanemarivanja.

http://cpd.org.rs/Data/Files/ni_ko_ne_sme_da_te_povredi_sr_latin.pdf

- U toku 2015. godine s radom je nastavila Nacionalna radna grupa u okviru projekta "Osnaživanje dece i mlađih sa smetnjama u razvoju da reaguju

na zlostavljanje i zanemarivanje". Tokom održanih sastanaka radne grupe radilo se na izradi Vodiča za

primenu protokola za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja kada se zaštita pruža deci sa smetnjama u razvoju.

- Centar za prava deteta kao podimplementacioni partner na projektu „Unapređenje prava deteta kroz jačanje sistema pravosuđa i socijalne zaštite u Srbiji“,

koji finansira Evropska unija, a realizuje se u partnerstvu sa Ministarstvom pravde, Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i UNICEF-om, realizovao je brojne aktivnosti.

U utorak 28. aprila 2015. godine Centar za prava deteta organizovao je promociju publikacije "KAKO DO PRAVOSUĐA PO MERI DETETA - Zaštita dece žrtava u krivičnim postupcima i stanje u praksi u Republici Srbiji" u

saradnji sa Institutom za kriminološka i sociološka istraživanja i Pravosudnom akademijom, a u okviru pomenutog projekta.

http://cpd.org.rs/Data/Files/ka_praovosudu_po_meri_deteta_krivicno.pdf

U sredu 29. aprila 2015. godine Centar za prava deteta organizovao je promociju i publikacije "KAKO DO PRAVOSUĐA PO MERI DETETA – Položaj deteta u

građanskim sudskim postupcima u Republici Srbiji –

poštovanje i ostvarivanje prava na participaciju i najbolje interesu deteta u sudskim postupcima", a u saradnji sa Pravosudnom akademijom.

http://cpd.org.rs/Data/Files/ka_praovosudu_po_meri_deteta_gradjansko.pdf

U okviru ovog projekta organizovan je i trening pod nazivom "Kako do pravosuđa po meri deteta – Zaštita dece žrtava i svedoka krivičnih dela". Prvi deo treninga održan je u periodu od 20. do 23. aprila, dok je drugi deo sproveden 16. maja. Trening je bio namenjen psiholozima, psihijatrima, socijalnim radnicima, a s ciljem njihovog osnaživanja za sprovođenje informativnih sesija sudijama, javnim tužiocima, profesionalcima iz centara za socijalni rad i policije.

U periodu maj – novembar 2015. godine u okviru ovog projekta održano je 89 informativnih sesija na temu

zaštite maloletnog lica kao oštećenog i svedoka u krivičnom postupku. Na informativnim sesijama učestvovalo je 1015 učesnika i to:

- 393 predstavnika sudova
- 180 predstavnika tužilaštava
- 247 predstavnika centara za socijalni rad
- 166 predstavnika policije
- 29 predstavnika drugih institucija.

Tokom jula formirane su i dve radne grupe koje okupljaju profesionalce iz pravosudnog sistema, sistema socijalne i zdravstvene zaštite, udruženja građana, a u cilju izrade

„Smernica za učešće dece u građanskim sudskim postupcima i instrumenta za procenu najboljeg interesa deteta“, kao i „Smernice za izveštaj i mišljenje organa starateljstva za potrebe korišćenja od strane pravosudnih organa“

U okviru ovog projekta, Centar za prava deteta je tokom 2015. godine sproveo i mapiranje pružalaca besplatne pravne pomoći u Republici Srbiji. Mapiranje je sprovedeno u cilju analize kapaciteta organizacija/institucija za pružanje besplatne pravne pomoći u ostvarivanju prava deteta, a posebno u oblastima obrazovanja, zdravstvene i

socijalne zaštite, kao i sa namerom daljeg rada na njihovom unapređenju.

➤ U okviru projekta **“Finalizacija Drugog i trećeg periodičnog alternativnog izveštaja o primeni Konvencije o pravima deteta i fakultativnih protokola”** koji Centar za prava deteta sprovodi u saradnji sa Pestalozzi Children's Foundation, u Beogradu je 25. septembra 2015. godine održan sastanak Koalicije za monitoring prava deteta u Srbiji. Sastanak je organizovan s ciljem finalizacije Drugog i trećeg periodičnog alternativnog izveštaja o primeni Konvencije o pravima

deteta i fakultativnih protokola.

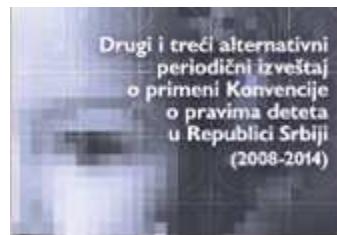
Centar je povodom obeležavanja 20. novembra, datuma kada je u Skupštini Ujedinjenih nacija 1989. godine usvojena Konvencija o

pravima deteta kao najznačajniji dokument u ovoj oblasti organizovao konferenciju. Na Konferenciji

je predstavljen Drugi i treći alternativni periodični izveštaj o primeni Konvencije o pravima deteta u Republici Srbiji (2008 – 2014).

Konferencija je organizovana uz podršku Save the Children i Pestalozzi Children's Foundation. Alternativni

periodični izveštaj pripremila je Koalicija za monitoring prava deteta u Republici Srbiji pod koordinacijom Centra za prava deteta.

<http://cpd.org.rs/Data/Files/>

[Drugi i treći alternativni periodični izvestaj o primeni Konvencije 2008-2014 sr-latin.pdf](#)

Takođe, promocija Izveštaja održana je i na lokalnom nivou u Nišu, Kraljevu, Užicu, Knjaževcu i Vranju.

➤ U 2015. godini Dečji informativno-kulturni servis DX nastavlja svoj rad u interakciji sa Klubom za zdrave promene. Grupa DX dodatno je ojačana i novim članovima iz O.Š. „Ljubomir Nenadović“, u čijim se prostorijama organizuju sastanci grupe.

Mladi iz grupe aktivnih pri Centru za prava deteta su, između ostalog, sproveli i

sledeće aktivnosti - u ponedeljak 18. maja ugostili su grupu dece i mladih iz Peć i

Prištine - "Respect our Rights". Tom prilikom članovi DX-a upoznali su goste sa svojim aktivnostima, rezultatima i razmenili su iskustva i publikacije. Mladi iz Kluba za zdrave promene upoznali su goste sa projektom "Osnaživanje dece i mladih sa smetnjama u razvoju da reaguju na zlostavljanje i zanemarivanje dece". U sklopu svog

predstavljanja, osnaženi mladi su sa gostima podelili i to sa kojim izazovima se suočavaju i na koji način prevazilaze aktuelne izazove.

U subotu 6. juna 2015. godine, u periodu od 13:00 do 15:00 časova, u Knez Mihailovoj ulici, dečja/ omladinska grupa

Dečji informativno-kulturni servis - DX, organizovala je javnu akciju pod nazivom "Šta je deci i mladima Beograda potrebno". Akcija je

predstavljala nastavak aktivnosti članova ove omladinske grupe koji su tokom 2014. godine, u saradnji sa članovima Kluba za zdrave promene, organizovali fokus grupe sa predstavnicima dece i mlađih iz Beograda o tome šta predstavnici ove kategorije stanovništva vide kao prioritetne potrebe svoje generacije, sa naglaskom na potrebama čije se zadovoljavanje može u celosti ili delimično obezbediti na nivou lokalne samouprave. Ovo takođe može biti od pomoći u kreiranju budućih strateških dokumenata grada Beograda, prvenstveno onih

koji se odnose na oblast ostvarivanja prava deteta, odnosno definisanja politike

grada Beograda prema deci, što je i najavljenog formiranjem Saveta za prava deteta grada Beograda.

Ovom prilikom su deca i mlađi slučajni prolaznici - imali priliku da, putem listića koje su lepili na drvo naslikano na velikom platnu, izraze svoje stavove o tome šta je mlađima i deci potrebno da bi im život u

Beogradu bio još kvalitetniji.

Takođe, članovi Dečjeg informativno kulturnog servisa DX i Kluba za zdrave promene obeležili su 19. novembar, Svetski dan borbe protiv zlostavljanja dece, tribinom na kojoj su svojim vršnjacima ukazali kako da prepoznaju šta je to zlostavljanje i zanemarivanje i kako mogu da reaguju ako se nađu u situaciji u kojoj se dešava zlostavljanje ili zanemarivanje. Tokom tribine predstavljeni su i stavovi njihovih vršnjaka o tome kako oni vide svoju ulogu u unapređenju zaštite dece od zlostavljanja, šta misle da država i lokalna zajednica mogu dodatno da urade po ovom

pitanju.

U julu 2015. godine u planinskom mestu Razma u Albaniji, organizacija Save the Children je organizovala drugu letnju školu za dečje/omladinske grupe iz Srbije, Kosova, Moldavije i Ukrajine. Glavna teme letnje škole bili su upoznavanje i radionice u vezi sa istraživanjem pod nazivom „Mladi glasovi“.

- Tokom 2015. godine postojeca baza zakona Republike Srbije

relevantnih za oblast prava deteta obnovljena je, pa se tako sada na stranici http://cpd.org.rs/home/relevantno_zakonodavstvo_srbije_u_razmeru_na_prava_deteta.html nalaze nazivi i linkovi ka punim tekstovima zakona koji se u celosti ili u delovima tiču dece.

- U periodu 1. januar – 23. decembar 2015. godine sajt Centra za prava deteta imao je ukupno 13497 posetilaca.